

ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1.Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	L6-4264	
Naslov projekta	Uporniške preživetvene strategije na Slovenskem (16.-19. stoletje)	
Vodja projekta	24014 Aleksander Panjek	
Tip projekta	L Aplikativni projekt	
Obseg raziskovalnih ur	8428	
Cenovni razred	B	
Trajanje projekta	07.2011 - 06.2014	
Nosilna raziskovalna organizacija	1510	Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Universita del Litorale Centro di ricerche scientifiche
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	618 1436 1822 2565	Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti HARPHA SEA Podjetje za inženiring, proizvodnjo in svetovanje, d.o.o. Koper Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije Koper Univerza v Mariboru Filozofska fakulteta
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6 6.01	HUMANISTIKA Zgodovinopisje
Družbeno-ekonomski cilj	13.06	Humanistične vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	6 6.01	Humanistične vede Zgodovina in arheologija

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

2.Povzetek raziskovalnega projekta¹

SLO

V okviru projekta so bili obravnavani različni vidiki nelegalnih praks in ljudskega odpora (tihotapstvo, razbojništvo, kmečki in drugi upori, krivolov, manjši prekrški idr.) na območju

današnje zahodne Slovenije in sosednjih pokrajin v času od 16. do 19. stoletja.

Obravnavano območje zajema prvenstveno zahodni slovenski prostor, ki je bil vseskozi specifično periferna obmejna pokrajina med nekdanjimi velesilami, Beneško republiko (kasneje Kraljevino Italijo), Habsburško monarhijo pa tudi Osmanskim cesarstvom, in se je skozi zgodovino vseskozi soočal s preživetvenimi izzivi ter krizami, njen prebivalstvo pa je posegalo po različnih neagrarnih načinih preživetja, na tanki liniji med legalnimi in nelegalnimi praksami. Meja tu ni razumljena le kot ovira, temveč tudi kot dodatna priložnost preživetja posameznikov in skupnosti, pa tudi kot dejavnik posrednika med kulturami. Izhajajoč iz izbranih izhodišč o nepokorščinah, ki jih gre bodisi razumeti kot obliko socialnega uporništva, bodisi kot endemičen pojav, ki je latentno prisoten in izbruhne v času krize oziroma v spremenjenih družbenih in političnih okoliščinah, je raziskovanje težilo k ustrezному in v mednarodnem merilu komparativnem ovrednotenju tovrstnih odporniških praks na Slovenskem.

Glavna cilja raziskave sta bila:

1. Predstaviti, kako so prebivalci obmejnih območij naravne in družbene omejitve presegali z invencijo najrazličnejših strategij, kar jim je omogočalo (boljše) preživetvene možnosti, o vplivu nepokorniških praks na vsakdanje življenje določenih skupnosti ter na posledično izoblikovanje posameznikove identitete znotraj skupnosti, nenazadnje pa opazovati tudi ideološke oziroma tipizirane konotacije teh praks in v kolikšni meri so tovrstne strategije zagotavljale družbeni konsenz ter ohranjanje političnega in družbenega reda.

2. Ugotoviti, katere oblike odpora in preživetvenih strategij je skupnost pojmovala kot sprejemljive in katere so skupnost ogrožale, kateri so bili vzroki za njihov pojav, na kakšen način so se na tovrstna deviantna ravnanja odzivali oblastni organi.

Znotraj zastavljenih smernic se je ugotavljalo, kako so preživetvene strategije vplivale na pojav uporniških praks zaradi različnih dejavnikov, od gospodarskega in davčnega sistema, pravne in upravne ureditve, družinskih in gospodinjskih strategij, državne represije, nenazadnje se je opazovalo formiranje posameznikove prestopniške identitete v kontekstu širše kolektivne identitete in tudi mentalitete.

Raziskavalno delo predstavlja prispevek k zapolnjevanju odsotnosti tovrstnih študij v slovenskem zgodovinopisu. Predvideni rezultati so uporabni tudi v aplikativne, predvsem turistične in promocijske namene, in sicer v obliki računalniške aplikacije s večdimensionalnim prikazom, izdelane v sodelovanju s podjetjem HARPHA SEA. Poleg tega so bile predvidene izdelane strokovne podlage, ki bodo lahko uporabljene za dopolnitev turistične ponudbe, saj gre za tematike, privlačne in zanimive za različne segmente potrošnikov.

ANG

The project was meant to explore different aspects of social disobedience (smuggling, banditry, peasant and other revolts, poaching, minor offences etc.) in the western part of present-day Slovenia and its neighbouring regions from 16th to the 19th century.

It covered the western part of Slovenia, which has always been a border region located between the Venetian Republic, Habsburg Monarchy and the Ottoman Empire and has historically always been faced with crises and challenges of survival, while its population turned to various non-agrarian survival strategies that were often bordering illegal practices. The border here is perceived not only as a barrier, but also as an additional survival opportunity for individuals and communities.

Building on the selected starting points of disobedience, which can either be seen as a form of social rebellion or as a latently present endemic phenomenon that breaks out in times of crises or changes in social and political circumstances, the project strived for an internationally comparative evaluation of resistance practices.

The main research objectives were:

1. To show how the inhabitants of border regions surpassed the natural and social constraints by inventing a wide range of strategies that provided them with (better) chances of survival, the effects of the practices of disobedience on the everyday life of certain communities and on the resulting formation of individual identities within the community, and not least also to identify possible ideological or typified connotations of these practices and the extent to which such strategies ensured a social consensus and preservation of political and social order.

2. To determine which of the resistance and survival strategies the community perceived as acceptable and which ones posed a threat to it, what were the reasons for their occurrence and the way the authorities responded to such acts of deviance.

We examined how such survival strategies affected the occurrence of rebellious practices triggered by various factors, ranging from the economic and tax systems, legal and administrative

organization, family and household strategies, state repression; and finally, we will observe how individual delinquent identities were formed in the context of a broader collective identity and mentalities.

The research work represents a contribution to filling the gap in this kind of research that currently exists in Slovenian historiography. The foreseen results also provide valuable information for use in economic sector especially in tourism and promotion, in the form of a computer software with multi-dimensional representations, realized together with HARPHA SEA company. In addition, professional templates will be prepared for use in tourism, for the studied topics are attractive and interesting to different consumer segments.

3.Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu²

V okviru projekta smo v skladu s predvidenim programom dela obravnavali različne vidike socialne nepokorščine (tihotapstvo, razbojništvo, kmečki in drugi upori, krivolov, manjši prekrški idr.) na območju današnje zahodne Slovenije v komparaciji z drugimi evropskimi stvarnostmi v času od 16. do 19. stoletja. Znotraj zastavljenih smernic smo nameravali ugotavljati, kako so na ta pojav vplivali različni dejavniki, nenazadnje pa opazovati posameznikovo prestopniško identiteto v kontekstu širše kolektivne identitetne in tudi mentalitete.

Raziskovalno delo se je osredotočilo predvsem na sledeče tematike, in sicer tihotapstvo, banditizem, manjši prekrški (zlasti v zvezi z naravnimi viri) in (kmečko) uporništvo, ter jih problematiziralo na relaciji med »socialnim uporništvom«, »preživetvenimi strategijami« in »mentalitetami«. To pomeni, da smo na posameznih konkretnih primerih navedenih oblik nelegalnih praks in prestopanja zakonskih meja v zahodnem slovenskem prostoru poskušali ugotoviti, ali je v njih mogoče zaslediti elemente socialnega uporništva, načinov preživetja ter ali in kako so odražale in se soočale mentaliteto ožje ali širše skupnosti, znotraj katere so se dogajali. V zvezi s konceptom »socialnega upornika«, kakor ga je izobiloval in predlagal Hobsbawm, smo ugotovili, da nobeden od raziskanih primerov ni ustrezal robinhudovskemu liku prestopnika, ki kraje bogatim, da bi delil revežem, ki se bori proti nepravični družbeni ureditvi, da bi pripomogel k vzpostavitvi pravičnejše. Na edini soroden primer smo naleteli v sklopu upora galjotov na beneški galeji Loredani v Kopru leta 1605, ko je vodja upornikov delil bogati plen izropane galeje ostalim galjotom (Panjek). Vendar kljub analogiji tudi ta primer ne predstavlja nekega sistematičnega ravnjanja, temveč enkratno epizodo v edinstvenem uporu. To seveda ne pomeni, da v obravnavanem prostoru in času ni zaslediti prekrškov in uporov, ki so postavljali pod vprašaj posamezne predpise ali pravičnost obstoječe ureditve in njene implementacije, saj jih je mogoče zaslediti skozi celo obravnavano obdobje. A izkazalo se je, da so za obravnavane primere drugi koncepti in interpretacijski modeli ustreznejši . Taka je na primer konceptualizacija s strani antropologa Jamesa C. Scotta, ki je operiral s pojmom ljudskega in kmečkega »odpora« (*resistance*) in trdil, da so bili tudi najbolj depriviligirani sloji prebivalstva sposobni razumevanja nepravičnosti družbene ureditve in tudi oblikovanja alternativnih (možnih) svetov. A odpor je po Scottu večinoma prikrit, izraža se skrivno ali skozi manjše prekrške in le bolj izjemoma preraste v odkrit upor. Poleg tega je po tem modelu treba razločevati med materialnimi in nematerialnimi oblikami pritiska, proti katerim je uperen odpor nižjih slojev. Slednja intepretacijska orodja so se izkazala kot pripravna za analizo in intepretacijo na primer kmečke uporniške tradicije na Tolminskem, kakor tudi omenjenega upora galjotov, poleg tega pa še manjših in takorekoč vsakodnevnih prekrškov, kot je lahko kraja lesa.

V zvezi s strategijami preživetja smo v skladu s predvidevanji potrdili, da so bile nelegalne prakse v zahodnem in obmejnem slovenskem prostoru sestavni del načinov, s katerimi je prebivalstvo v tem prostoru sestavljalo svoje dohodke in dosegal ravnen preživetja. V tem smislu je bil v sklopu projektnega raziskovalnega dela razvit in tudi predstavljen koncept »integrirane kmečke ekonomije« (Panjek), ki je sistemsko integrirala dohodke iz različnih gospodarskih sektorjev (ne le kmetijskega), med katere so sodili tudi tihotapstvo in druge oblike nelegalnih virov dohodka.

Poleg tega se je tudi potrdilo, da so akterji prestopanja zakona pripadali vsem družbenim slojem. Tihotapstvo ob habsburško-beneški meji so preučevale Makuc (za goriško mejo) ter Železnik in Bonin (Istra). Tihotapstvo ter plemiški banditizem in razbojništvo (Makuc) sta temeljila na specifičnih družbeno-političnih razmerah ob habsburško-beneški meji in sta neposredno ali posredno močno zaznamovala vsakdanje življenje prebivalstva obmejnega prostora. Preučevala je v prvi vrsti problem tihotapstva s soljo s posebnim poudarkom na vlogi slovensko govorečega prebivalstva ter z vidika dojemanja oziroma sprejemanja omenjene prakse s strani lokalnega prebivalstva. Preučevanje problematike razbojništva in banditizma je pokazalo, da sta v

habsburško-beneškem obmejnem prostoru predstavlja posebno pereč problem. Raziskava plemiškega banditizma in razbojništva je bila osnovana na preučevanju raznolikih primarnih virov (na gradivu izbranih arhivov plemiških rodbin Cobenzl, Coronini, Del Mestre, poročilnih beneških rektorjev, gradivu krmskega župnijskega arhiva, objavljeni in neobjavljeni historiografski viri itd.). Tihotapstvo tobaka v severni Istri na prelomu iz 18. v 19. stoletje je obravnavala Železnik. Na Koprskem so tudi po koncu beneške nadoblasti vsakega, ki je posedoval prepovedani tobak ali ga preprodajal, označili za tihotapca in ga kaznovali bodisi z resnim opominom, zaporom (do 3 let), ali pa z denarno globo. Čeprav so bili v očeh državnih organov vsi tovrstni kršitelji že tihotapci, je jasno, da gre v obravnavanem gradivu za zelo heterogen seznam oseb, ki so jih prijeli zaradi nedovoljenega posedovanja tobaka. Zagotovo ni šlo v vseh primerih za nelegalno prakso, ki bi izvirala iz eksistenčnih potreb, verjetno pa so bili vsaj deloma posledica manjšega uporništva zoper monopolni sistem razpečevanja tobaka oziroma iskanja ugodnejših načinov njegovega nakupa za lastno rabo, ali pa kvečjemu iskanja dodatnega priložnostnega zaslужka, ki ni nujno predstavljal trajnejšega ukvarjanja s to dejavnostjo.

Pravno in socialno-zgodovinske vidike uporov je obravnavala Čeč, in sicer pravno vrednotenje zločina upora od srednjega veka pa do 18. stoletja, ko se zgodi premik v dojemaju takoj oblasti kot predvsem delikta žalitve cesarja. Po strogem pravnopolitičnem in filozofskem izhodišču je vsak zločin v predmoderni dobi predstavljal žalitev cesarja, saj je nastopal proti družbenemu redu, ki ga je utemeljil bog, tako kot je bila v isti intervenciji utemeljena tudi vladarjeva oblast. Posledično je to pomenilo, da je bil zločin tudi žalitev boga, ki bi sprožila njegovo jezo, če bi ostala nekaznovana. Skozi zgodnji novi vek se je razumevanje upora iz zgodnejšega pojmovanja kot zločina, ki žali neposredno cesarja in ki ogroža deželni mir (po zlati buli) razvilo tudi v zločin, ki ogroža javno varnost in z nespoštovanjem družbenih hierarhij ogroža obstoječo družbo, ki je utemeljena z božjo sankcijo. Določene prakse upornikov so bile zaradi različnih okoliščin dojete hujše kot druge, najhuje pa je bilo kaznovano nespoštovanje družbene hierarhije in oblastnih mehanizmov. Na primeru Tolminskega punta 1713 je analizirala pomen družbenih prostorov v stanovski družbi, kriminalizacije določenih praks v javnih prostorih za različne družbene skupine. Ta vprašanja se navezujejo tudi na problem relacije nelegalnih praks in uporov z vrednotami in mentalitetami njihovih akterjev in višjih slojev. Tu bi na podlagi obravnavanih primerov (posebej večstoletni kmečki odpor na Tolminskem, pa tudi upor galjotov in nikakor nenazadnje tudi drobne kraje naravnih virov, npr. lesa na zemlji, ki naj bi bila skupna), izkazujejo, kako je prebivalstvo v obravnavanem prostoru in času ravnalo in razmišljalo v skladu s tem, kar je že pokazalo mednarodno zgodovinopisje, in sicer tako v zvezi z vprašanjem o pravici do dostopa do naravnih virov, kakor tudi v zevizi z ideološkimi razsežnostmi uporniških dejanj. V vseh obravnavanih primerih eklatantnejših prestopkov in uporov se je nazadnje pokazala, spet v skladu z mednarodnim zgodovinopisjem, prisotnost in uporaba ritualiziranih oblik izvajanja nasilja.

Projektna skupina je v teku izvajanja projekta sodelovala predvsem s kolegi z Univerze v Vidmu in Mednarodnega združenja za zgodovino Alp (Mihelič, Panjek), ki združuje raziskovalce z vseh alpskih držav. V tem sklopu velja izpostaviti prevod in kritično predstavitev dela "Krvavi pust 1511" (Bianco) v slovenskem jeziku ter mednarodni simpozij na temo oblik izkoriščanja in dostopnosti naravnih virov v zgodovini Alp, ki ga je organizirala projektna skupina in se je odvil v Sloveniji (glej druge točke poročila). Že objavljeni rezultati in tisti, ki še bodo objavljeni, predstavljajo prispevek k slovenskemu zgodovinopisu na teme, ki so doslej bile manj raziskane, ali pa v smislu apliciranja novejših metodoloških pristopov, kar omogoča aktualno primerjavo z drugimi stvarnostmi na mednarodni ravni. Pomen aplikativnega dosežka smo opisali drugje v tem poročilu.

4.Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

Projektna skupina je izpolnila preverjanje temeljne raziskovalne hipoteze oz. vprašanja, to je uporabnost koncepta socialnega uporništva v slovenskem prostoru v daljšem novem veku. Izkazalo se je, da je številne oblike prestopanja meja zakona mogoče interpretirati (tudi) kot izraz protesta zoper veljavno ekonomsko in družbeno ureditev ter njihove vsakokratne spremembe, ki pa se večinoma niso izražala v organizirani in načrtini obliki, temveč so predstavljale prikrite oblike odpora. Glavni odmik v tem okviru predstavljajo širša protestna gibanja (upori), ko se zahteve, pričakovanja in vrednote podrejenih slojev izrazijo v eksplicitnejši obliki. Potrdila se je tudi hipoteza, da so

nelegalne oblike pridobivanja dodatnih dohodkov bile sestavni del kompleksnejšega sistema poseganja po različnih virih dohodka z namenom doseganja (in preseganja) ravni preživetja, kakor tudi to, da za razliko od oblastnih organov skupnosti tovrstnih prestopkov niso obsojale v primeru, če niso kršili njihovih vrednot in predstav o pravičnosti. Tipičen in razširjen primer odklanjanja takih ravnanj so bila dejanja, ki jih je skupnost razumela kot vdor sosednjih skupnosti na svojo sremsko (skupno) zemljo. Sicer so bile skupnosti zelo občutljive na prestopanja moralnih načel v zasebnem življenju članov skupnosti. Širše, organizirane oblike upora pa nudijo jasnejši vpogled v socialne vrednote in pojmovanje pravičnosti s strani prebivalstva. Posebej izrazit tovrsten primer v zahodnem slovenskem prostoru nedvomno predstavlja večstoletna tradicija uporništva na Tolminskem, kjer so si prisluzili vzdevek »puntarji«, v kateri je mogoče zaslediti dolgotrajno, dosledno in trdovratno vztrajanje in zagovarjanje svojih predstav o lastnih pravicah, pravni ureditvi ter nenazadnje tudi dostojanstvu.

Na osnovi raziskovalnih rezultatov (vsebinskih in materialnih) ocenujemo, da so bili cilji projekta doseženi.

5.Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁴

Edini odmik od predvidenega programa dela na projektu je ta, da projektna skupina ni izvedla analize slovenskega leposlovja v luči tematike projekta, in sicer zaradi tega, ker je nosilec te teme zapustil projektno skupino.

6.Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	276455168	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Pogledi na tolminski punt in čas ob prelому stoletja	
		<i>ANG</i> Views on the Tolmin uprising at the turn of the century	
	Opis	<i>SLO</i> Prispevke v zborniku so prispevali raziskovalci različnih generacij in usmeritev, ki so gibanje leta 1713 predstavili v novih dimenzijah in okoliščinah.	
		<i>ANG</i> The papers in the proceedings were contributed by many researchers from different generations and orientations, presenting the movement in 1713 in new dimensions and contexts.	
	Objavljeno v	Zgodovinsko društvo za severno Primorsko; Zveza zgodovinskih društev Slovenije; 2014; 173 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Čeč Dragica, Škoro Babić Aida, Košir Matevž	
2.	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
	COBISS ID	1537160388	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Socialna percepcija and pravna obravnava prekrškov iz potrebe	
		<i>ANG</i> Social perception and legal treatment of offenses out of necessity	
	Opis	<i>SLO</i> Prispevek obravnava primere kraj iz preživetvene stiske in z njimi povezani kolektivni strah v luči sodnih obravnav na višjem kazenskem in prizivnem sodišču v Celovcu.	
		<i>ANG</i> The paper addresses cases of theft out of subsistence crisis and the accompanying collective fear, in the light of the higher criminal court in Klagenfurt.	
	Objavljeno v	Hrvatski institut za povijest; Our daily crime; 2014; Str. 135-163; Avtorji / Authors: Čeč Dragica	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	

3.	COBISS ID	1537064900	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Kdo je tretja stranka v tej mačji godbi?
		ANG	Who's the third party in this rough music ritual?
	Opis	SLO	Prispevek obravnava primer mačje godbe, ritualizirane in nasilne graje (ne) moralnega ravnanja, razširjene v vsej evropi, v skupnosti Štivan pri Devinu sredi 17. stoletja, v luči sodnih zapisov.
		ANG	The paper deals with a case of rough music, a ritual of violent criticism against (im)moral attitudes spread throughout Europe, occurred in the community of Štivan pri Devinu in mid 17th c. basing on judicial sources.
	Objavljeno v		Zgodovinsko društvo za Južno Primorsko; Acta Histriae; 2014; 22, [št.] 2; str. 379-390; Impact Factor: 0.050; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 0.27; A': 1; WoS: MM; Avtorji / Authors: Panjek Aleksander
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
4.	COBISS ID	36815661	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Integrirana ruralna ekonomija v zahodnem slovenskem prostoru v zgodnjem novem veku
		ANG	Integrated rural economy in early modern Western Slovenia
	Opis	SLO	Prispevek predstavlja koncept "integrirane kmečke ekonomije", razvit na primeru zahodnega slovenskega prostora, in označuje sistemsko integriranje dohodkov iz različnih gospodarskih sektorjev (ne le kmetijskega), med katere so sodili tudi tihotapstvo in druge oblike nelegalnih virov dohodka.
		ANG	The paper presents the concept of "integrated peasant economy", developed in the case of the western Slovenia, indicating the systematic integration of income from various economic sectors (not just agricultural), in which also smuggling and other forms of illegal sources of income had a share.
	Objavljeno v		Založba ZRC; Vizija raziskav slovenske gospodarske in družbene zgodovine; 2014; Str. 199-205; Avtorji / Authors: Panjek Aleksander
	Tipologija		1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji
5.	COBISS ID	260974592	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Krvavi pust 1511
		ANG	The bloody carnival 1511
	Opis	SLO	Delo s pospolnim naslovom "Krvavi pust 1511: kmečki upori in plemiške fajde v Furlaniji med 15. in 16. stoletjem" je prevod izvirnika v italijanščini, ki obravnava velik upor v sosednji Furlaniji v kontekstu ekonomskih in družbenih sprememb, socialnih konfliktov in omrežij ter vrednostnega sveta kmečkega prebivalstva. Delo v slovenski zgodovinopisni prostor vnaša nove interpretativne prijeme, dopoljuje ga vrsta uredniških pojasnil terminologije ter predgovor, v katerem se ta upor mdr. vzporeja s kmečkimi upori na Slovenskem.
		ANG	This work, with the full title "The bloody carnival 1511: peasant rebellions and noble faiadas in Friuli between the 15th and 16th centuries" is a translation from the Italian original, that addresses the great uprising in Friuli within the context of economic and social change, social conflicts and networks, and the values of the peasant population. The work introduces new interpretations into the Slovenian historiography, and is completed by a number of editor's terminological clarifications, as well as a foreword in which, among other, this uprising is put in relation with the peasant

		rebellions in the Slovenian lands.
Objavljeno v		Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales; Zgodovinsko društvo za južno Primorsko; 2011; 202 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Bianco Furio, Panjek Aleksander
Tipologija	2.01	Znanstvena monografija

7.Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID		Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	»Naravni viri v Alpah: Socialna in okoljska vzdržnost srenjskih, individualnih in javnih oblik upravljanja«
		ANG	International conference "Natural Assests in the Alps. Social and environmental sustainability of community, individual and public forms of management"
	Opis	SLO	V alpskem svetu so zgodovinsko prisotne značilne oblike upravljanja z naravnimi viri, še posebej kolektivne oblike, hkrati pa je relativno pomembna prisotnost javne oblasti, katere namen je varovanje in ohranjanje naravnih virov, vendar tudi izvajanje monopolja nad njimi. Simpozij se je dotikal tako aspekta naravnih virov kot virov energije, kakor tudi sredstev za preživetje in proizvodnje. Gre za temo, ki se navezuje po eni strani na vse večjo pozornost do okoljske vzdržnosti oblik izkoriščanja, po drugi strani pa na socialno (in etničnopolitično) razsežnost vprašanja o oblikah upravljanja in pravicah do dostopanja do naravnih virov, torej na njihovo socialno (in kulturno) vzdržnost. Nekateri člani projekte skupine pa so sodelovali na njej s prispevki. Posvet sta organizirala člana projektne skupine Darja Mihelič in Aleksander Panjek.
		ANG	Throughout history, the Alpine environment presented man and his activities with specific problems and challenges, forging a unique relationship with him. In alpine environment a historical presence of characteristic – and especially collective – forms of natural resource management, combined with a relatively important presence of public authorities aiming to protect and preserve natural resources, but also to maintain a monopoly over them. The discussion addresses the aspect of natural resources as sources of energy, as well as means of sustenance and production. This is a subject that relates, on one hand, to the growing attention being paid to environmentally sustainable forms of exploitation and, on the other, to the social (as well as ethnicpolitical) dimension of the issue concerning the forms of management and rights to access natural resources, hence their social (and cultural) sustainability. On conference some project members presented their papers. The conference was organized by the project team members Darja Mihelič and Aleksander Panjek.
	Šifra	B.01	Organizator znanstvenega srečanja
	Objavljeno v	http://zimk.zrc-sazu.si/sl/strani/naravni-viri-v-alpah-zacasni-program#v	
	Tipologija	3.25	Druga izvedena dela
2.	COBISS ID		Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Radiopunt
		ANG	Radiopunt / Radiorebellion
	Opis	SLO	Aleksander Panjek, »Radiopunt«, niz 13 tedenskih oddaj ob 300letnici Tolminskega upora 2013, RAI – Slovenski program, Radio Trst A,

		oktoberdecember 2013, urednik oddaje Peter Rustia.
	ANG	Aleksander Panjek, »Radiopunt«, series of 13 broadcastings on the occasion of the 300th anniversary of the Tolmin peasant uprising, RAI – Slovenian program, Radio Trst A, OctoberDecember 2013, broadcasting editor Peter Rustia.
	Šifra	F.29 Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete
	Objavljen v	https://www.facebook.com/pages/RADIO-TRST-A-Studio-D/486302374768143
	Tipologija	2.19 Radijska ali televizijska oddaja
3.	COBISS ID	6309612 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<p><i>SLO</i> Avtonomija in ekonomija Nadiških dolin v Beneški republiki</p> <p><i>ANG</i> Autonomy and economy in the Nadiža valleys in the Republic of Venice</p>
	Opis	<p><i>SLO</i> Disertacija obravnava samoupravne pristojnosti in gospodarske dejavnosti, vključno z nelegalnimi, skupnosti ob meji med habsburškimi deželami in Beneško republiko. Nagrajena je bila z dvema priznanjema, in sicer na XII. nagradnem natečaju Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu za diplomska, magistrska in doktorska dela (2014) ter na natečaju Slovenskega raziskovalnega inštituta SLORI 2014 za izbor diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog.</p> <p><i>ANG</i> The dissertation addresses the autonomous rights and the economic activities, including illegal ones, in the communities at the border between the Republic of Venice and the Habsburg lands. It has gained two recognitions, the prize at the XII. competition of the Governemnt Office of the Republic of Slovenia for the Slovenes abroad (2014) and the the SLORI Slovenian Research Institute in Italy prize for phd thesis (2014).</p>
	Šifra	D.09 Mentorstvo doktorandom
	Objavljen v	[I. Beguš]; 2013; 276 str.; Avtorji / Authors: Beguš Ines
	Tipologija	2.08 Doktorska disertacija
4.	COBISS ID	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	<p><i>SLO</i> »Veliki tolminski punt: nova dognanja 1713-2013«</p> <p><i>ANG</i> "The great Tolmin revolt: new results 1713-2013"</p>
	Opis	<p><i>SLO</i> Znanstveni simpozij »Veliki tolminski punt: nova dognanja 1713-2013« je nastal v soorganizaciji UP FHŠ in ZRS. Članica projektne skupine Dragica Čeč je predsedovala programskemu odboru, dva člena projektne skupine sta tudi nastopila s svojima referatoma. Projekt je sofinanciral izdajo zbornika.</p> <p><i>ANG</i> The scientific conference "The great Tolmin revolt: new results 1713-2013" was co-organized by UP SRC and FHS. The project team member Dragica Čeč was president of the programme committee, and two project team members have participated with their papers. The project has co-financed the publication of the conference proceedings.</p>
	Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja
	Objavljen v	http://www.fhs.upr.si/sl/resources/files/novice/zborovanje-zgodovinarjev-tolmin23.10..pdf
	Tipologija	3.25 Druga izvedena dela

8.Druži pomembni rezultati projetne skupine²

V postopku objave:

PANJEK, Aleksander, Krvavi poljub svobode. Upor na galeji Loredani v Kopru in beg galjotov na Kras leta 1605. Oddana v objavo.

BIANCO, Furio (ur.), PANJEK, Aleksander (ur.), Upor in preživetje v srednjem in novem veku. Slovenski in evropski primeri. V fazi lektoriranja prevodov.

Objavljen:

1. ČEČ, Dragica. Kraja in tihotapljenje živosrebrne rude kot način preživetja : sojenje tatovom in tihotapcem cinobrove rude leta 1700-1701. Idrijski razgledi, ISSN 0019-1523, 2014, 59, [št.] 2, str. 43-58, ilustr.

3. KALC, Aleksej. Vprašanje nezakonitega izseljevanja vojaških obveznikov v Avstriji na predvečer prve svetovne vojne. Prispevki za novejšo zgodovino, ISSN 0353-0329, 2014, letn. 54, št. 2, str. 30-44, tabele.

4. PANJEK, Aleksander. Ex urbanitate et non per vim : alle origini della resistenza contadina a Tolmino : gli ultimi anni veneti (1507-1508). V: FORNASIN, Alessio (ur.), POVOLO, Claudio (ur.). Per Furio : studi in onore di Furio Bianco, (Tracce). Udine: Forum, cop. 2014, str. 243-252.

5. PANJEK, Aleksander, BEGUŠ, Ines. Matajur e Colovrat : ordinamento e sostenibilità del pascolo : un confronto tra i versanti veneto e asburgico nelle Alpi Giulie in età moderna. V: FURTER, Reto (ur.), HEAD-KÖNIG, Anne-Lise (ur.), LORENZETTI, Luigi (ur.). Les ressources naturelles : durabilité sociale et environnementale (Histoire des Alpes, ISSN 1660-8070, 2014, 19). [Zürich]: Chronos, cop. 2014, str. 35-55, 239-240, ilustr.

7. VIGNJЕVIĆ, Tomislav. Between the critique and the adaptation. V: RAMELLO, Laura (ur.), PICCAT, Marco. Memento mori : Il genere macabro in Europa del Medioevo a oggi : atti del Convegno internazionale, Torino, 16-18 ottobre 2014. Alessandria: Edizioni dell'Orso, 2014, str. 679-690, ilustr.

Zaključna projektna znanstvena delavnica "Zakon preživetja: nelegalne prakse in ljudski odpor", Fakulteta za humanistične študije, Koper, 20. jun. 2014. Koper, 2014 (prispevki objavljeni v »Upor in preživetje«, glej zgoraj).

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁸

9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹

SLO

Projektni rezultati predstavljajo inovativen prispevek k zapolnjevanju obstoječe vrzeli v slovenskem zgodovinopisu v raziskavah o oblikah in praksah nepokorščin, ki so bile pogojene s strategijami in načini preživetja na območju današnje zahodne Slovenije in sosednjih pokrajin. To je bilo doseženo po eni strani zaradi sistematične obravnave navedenega raziskovalnega vprašanja skozi daljše časovno obdobje, po drugi pa z apliciranjem novosti v metodologiji in teoriji ter analitičnih praks, vpetih v aktualne raziskovalne tokove evropskega zgodovinopisa. Pri preučevanju fenomenov ilegalnih praks kot komponent načinov in strategij preživetja, tako z ekonomske kot pravne, socialne in kulturnozgodovinske perspektive, je projektna skupina bolje ovrednotila obravnavano stvarnost, obenem pa na tukajšnjih primerih preverila aplikabilnost obstoječih teorij o socialnem uporništvu, endemičnosti ilegalnih praks v določenem prostoru in odnosu oblasti ter večinskega prebivalstva do njih. Pri uporabi in analizi upravnih, sodnih in policijskih virov je projekt tudi vpeljal interpretacijo vira, ki temelji na postmodernističnem branju (vprašanja o uporabi retoričnih strategij in različnih prejemnikov sporočil, imaginarijih določenih praks in družbenih skupin in njihovih sprememb v času). Precejšnja pozornost je bila namenjena tudi vprašanju ritualnosti v dejanjih upora in v nasilnih ravnanjih. Ob navedenem velja izpostaviti še predstavitev metodologije in interpretacije pri obravnavi kmečkih in ljudskih uporov iz sosednjega italijanskega prostora, napredek v poznavanju in interpretaciji tolminskega punta 1713 in tradicije kmečkega odpora na Tolminskem na podlagi aplikacije novih interpretativnih prijemov, oblikovanje pojma »integrirane kmečke ekonomije« kot konceptualne nadgradnje doslej uporabljenih pojmov kmečke trgovine in dopolnilnih dejavnosti, ter nov prispevek k pomorski zgodovini slovenskega prostora ter k poznavanju delovanja kraških skupnosti in njihovih sodnih pristojnosti (županske pravde v Devinu).

Projektni rezultati že sami vključujejo komparativno dimenzijo z drugimi sosednjimi in evropskimi stvarnostmi in obenem vzpostavljajo trdnejšo osnovo za nadaljnje primerjalne študije, s katerimi slovenski zahodni prostor umestiti v širši zgodovinski in historiografski okvir.

ANG

The project results represent an innovative contribution to filling existing gaps in the Slovenian historiography in the research on the forms and practices of disobedience, conditioned by the strategies and methods of survival in the western part of present-day Slovenia and its neighboring regions. This was achieved on the one hand due to the systematic treatment of the above research questions over a long period of time and, secondly, by applying innovations in methodology and theory as well as in analytical practice, embedded into the current research trends of European historiography. By examining the phenomena of illegal practices as a component of ways and strategies of survival from the economic and legal, social and cultural-historical perspective, the project team better evaluated the addressed reality, while verifying the applicability of the existing theories on social protest, on the endemic of illegal practices in a given location and on the attitude of the authorities and the majority population towards them. In the application and analysis of administrative, judicial and police sources, the project has also introduced the source interpretation, based on post-modern reading (questions on the use of rhetorical strategies and the various recipients of messages, imageries of certain practices and social groups and their changes over time). Considerable attention was paid to the issue of rituals in the acts of rebellion and violence. Furthermore, mention should be made of the presentation of the methodology and interpretation in dealing with rural and popular uprisings in the neighboring Italian space, the progress in understanding and interpreting the Tolmin revolt in 1713 and the tradition of peasant resistance in the Tolmin area basing on the applications of new interpretive approaches, the creation of the concept "integrated peasant economy" as a conceptual upgrading of currently used concepts as "peasant trade" and additional activities, and a new contribution to the maritime history of the Slovenian territories and to the knowledge of the functioning of Karst communities and their judicial power within the Devin manorial court.

The project results themselves already include a comparative dimension with other neighboring and European realities, while at the same time they offer a more solid basis for further comparative studies of the Slovenian western area in a broader historical and historiographical context.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Glavne ciljne skupine aplikativnega projekta so bile: ponudniki kulturnega turizma, lokalni oblikovalci politik, majhna podjetja in samostojni podjetniki, ki razvijajo in tržijo produkte lokalne kulturne dediščine, študenti, učitelji v osnovnih in srednjih šolah. Glavna aplikativna dejavnost projekta pa je bila vzpostavitev inovativnega IKT orodja.

Izdelani sistem katalogizacije HIC – Heritage Information Catalogue omogoča vnos informacij in gradiv v pisni obliki, digitaliziranih likovnih podob in zvočnih zapisov kateregakoli elementa naravne in kulturne dediščine, od naravnih pojavov do nesnovne ljudske folklore. S tem izdelani sistem predstavlja inovativno orodje na mednarodnem nivoju. Dodatno je bil povezan s tridimenzionalno elektronsko kartografijo, ki upodablja relief območja Krasa in severne Istre, na katerega smo nanesli georeferirane digitalizirane karte iz franciscejskega katastra. Sistem je mogoče nenehno dopolnjevati in do njega dostopati preko spletja. Uporaben je v raziskovalne, izobraževalne in informativne namene tako, da ustreza predvidenim ciljem. Njegova inovativnost in uporabnost tudi v drugih okoljih omogoča promocijo in afirmacijo slovenske znanosti, obenem pa nudi novo orodje, ki je uporabno tako v izobraževalnem sistemu in v javnih ustanovah za varstvo naravnih vrednot in kulturne dediščine, kakor tudi v podjetjih, ki delujejo na področju analize okolja in prostora ter trženja naravne in kulturne dediščine.

Poleg tega so rezultati izvedenih raziskav uporabni za razvoj novih kulturnih in turističnih produktov (upor in beg galjotov iz Kopra na Kras ter njihova pot po Krasu in Sloveniji kot vsebinska osnova za prireditve in turistične poti), kakor tudi za utrjevanje kulturne identitete lokalnega prebivalstva, in sicer predvsem na primeru Tolminske (nova spoznanja in interpretacije upora in upornosti). Tudi v širšem smislu so rezultati zanimivi zaradi poudarka na zgodovinski povezanosti slovenskega prostora z morjem.

ANG

The main target groups of the applied project were: providers of cultural tourism, local policy makers, small businesses and entrepreneurs who develop and market the products of the local cultural heritage, students, teachers in primary and secondary schools. The main activity of the applicative project was the creation of an innovative ICT tool.

The cataloguing system HIC - Heritage Information Catalogue we developed allows to enter information and materials in written form, digitized images and audio recordings of any element of the natural and cultural heritage, ranging from the natural phenomena to the intangible folklore. The designed system is an innovative tool at the international level. In addition, it was associated with a three-dimensional electronic cartography depicting the relief of the Kras area and northern Istria, on which georeferenced digitalized maps from the Franziscean cadastre were loaded. The system allows constant updating and online access. It is usable in research, educational and informational purposes, therefore suiting the intended objective. Its innovativeness and usefulness in other environments enables the promotion and affirmation of Slovenian science, while offering a new tool that can be used both in the education system and public institutions for the protection of natural and cultural heritage, as well as in companies operating in the field of environment analysis and spatial planning, and in the marketing of natural and cultural heritage.

In addition, the results of the research are useful for the development of new cultural and tourism products (the rebellion and escape od the galliots from Koper to the Karst and their journey through the Karst and Slovenia as a basis for events and tourist routes), as well as to consolidate the cultural identity of the local population, especially in the case of the Tolmin area (new insights and interpretations of resistance and rebelliousness). Even in broader terms the results are interesting because of the emphasis on the historical relationship of the Slovenian space with the sea.

10. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretnе rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj	
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin
Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	Dosežen <input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	V celoti <input type="button" value="▼"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	Dosežen <input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	V celoti <input type="button" value="▼"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	Dosežen <input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	V celoti <input type="button" value="▼"/>
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja
Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.06	Razvoj novega izdelka

	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	V celoti
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.09	Razvoj novega tehnoškega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnoškega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE

	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	V celoti
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskev in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskev in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼

	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljaških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljaških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="Dosežen"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="V celoti"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼

Komentar

Med predvidenimi cilji projekta je bila izdelava grafičnega orodja za prikaz podatkov o objektih v 3D v sodelovanju s podjetjem Harpha Sea. Izdelana je bila računalniška aplikacija HIC – Heritage Information Catalogue, ki omogoča vnos informacij in podatkov o vseh vrstah kulturne in naravne dediščine ter zgodovinskih dogodkov, in povezana s 3D GIS prikazom reliefsa Krasta in severne Istre s prikazom površja po franciscejskem katastru iz let ok. 1820 ter posebej z nekaterimi zgodovinskimi objekti, kar omogoča prikaz zgodovinskih elementov v prostoru.

11. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!

Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visokošolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☒	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☒	☐	
G.01.03.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☒	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☒	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☒	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☒	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☒	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☒	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☒	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☒	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☒	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☒	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☒	☐	☐	☐	

G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☒	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☒	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☒	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☒	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☒	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitet					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☒	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☒	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☒	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva					
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

Izdelana aplikacija, ki deluje integrirano s 3D GIS-om predstavlja prispevek k preučevanju, a tudi poznavanju naravne in kulturne dediščine primorskega prostora širši publiku občanov in obiskovalcev.

12. Pomen raziskovanja za sofinancerje¹¹

	Sofinancer			
1.	Naziv	HARPHA SEA, Podjetje za inženiring, proizvodnjo in svetovanje, d.o.o.		
	Naslov	Čevljarska 8, Koper		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	100.000	EUR	
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	25	%	
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra	
	1.	Nova aplikacija HIC + 3D-GIS	F.15	
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			

Komentar	Med predvidenimi cilji projekta je bila izdelava grafičnega orodja za prikaz podatkov o objektih v 3D v sodelovanju z našim podjetjem Harpha Sea. Izdelana je bila računalniška aplikacija HIC – Heritage Information Catalogue, ki omogoča vnos informacij in podatkov o vseh vrstah kulturne in naravne dediščine ter zgodovinskih dogodkov, in povezana s 3D GIS prikazom reliefa Krasa in severne Istre s prikazom površja po franciscejskem katastru iz let ok. 1820 ter posebej z nekaterimi zgodovinskimi objekti, kar omogoča prikaz zgodovinskih elementov v prostoru.
Ocena	V sklopu projekta smo v sodelovanju s projektno ekipo uspeli združiti naše znanje o razvoju aplikacij 3D GIS tehnologije in dobro zastavljene podatkovne baze HIC - Heirtage Information Catalogue, ki so jo pripravili partnerji v projektu. V projektni ekipi, ki je iz strani Harpha Sea, d.o.o. sodelovala pri razvoju smo v projektnem obdobju uspeli pridobiti veliko izkušenj pri razvoju tovrstne programske opreme. V veliko pomoč so nam bile povratne informacije kočnih uporabnikov, ki smo jih s pridom izkoristili v izboljšanje uporabniške izkušnje. Ob zaključku projekta smo pridobili produkt, ki združuje uporabnosti napredne podatkovne baze za shranjevanje podatkov kulturne dediščine in lastnosti intutivnega 3D GIS programskega orodja. Produkt je v tem stanju primeren za komercializacijo v sektorjih, ki se ukvarjajo z naprednim varovanjem kulturne dediščine.

13. Izjemni dosežek v letu 2014¹²

13.1. Izjemni znanstveni dosežek

Izdelava grafičnega orodja za prikaz podatkov o objektih v 3D v sodelovanju s podjetjem Harpha Sea. Izdelana je bila računalniška aplikacija HIC – Heritage Information Catalogue, ki omogoča vnos informacij in podatkov o vseh vrstah kulturne in naravne dediščine ter zgodovinskih dogodkov, in povezana s 3D GIS prikazom reliefa Krasa in severne Istre s prikazom površja po franciscejskem katastru iz let ok. 1820 ter posebej z nekaterimi zgodovinskimi objekti, kar omogoča prikaz zgodovinskih elementov v prostoru.
Izdelana aplikacija predstavlja prispevek k preučevanju, a tudi orodje za poznavanje naravne in kulturne dediščine primorskega prostora širši publiku občanov in obiskovalcev.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljjam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjam z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliku identični podatkom v obrazcu v pisni obliku
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

zastopnik oz. pooblaščena oseba
raziskovalne organizacije:

in

vodja raziskovalnega projekta:

Univerza na Primorskem,
Znanstveno-raziskovalno središče

Aleksander Panjek

Universita del Litorale Centro di
ricerche scientifiche

ŽIG

Kraj in datum: Koper 16.3.2015

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/230

¹ Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

⁴ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)

⁶ Navedite družbeno-ekonomske dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ni voden v sistemu COBISS). Največ 2.000 znakov, vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Rubrike izpolnite / prepišite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisani obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

¹² Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2014 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapositiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapositiv/-a priložite kot pripomoko/-i k temu poročilu. Vzorec diapositiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavite dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2015 v1.00a
31-27-00-0E-B5-9E-03-65-22-8E-14-AE-E9-E2-82-4F-0E-B9-37-E9

Priloga 1

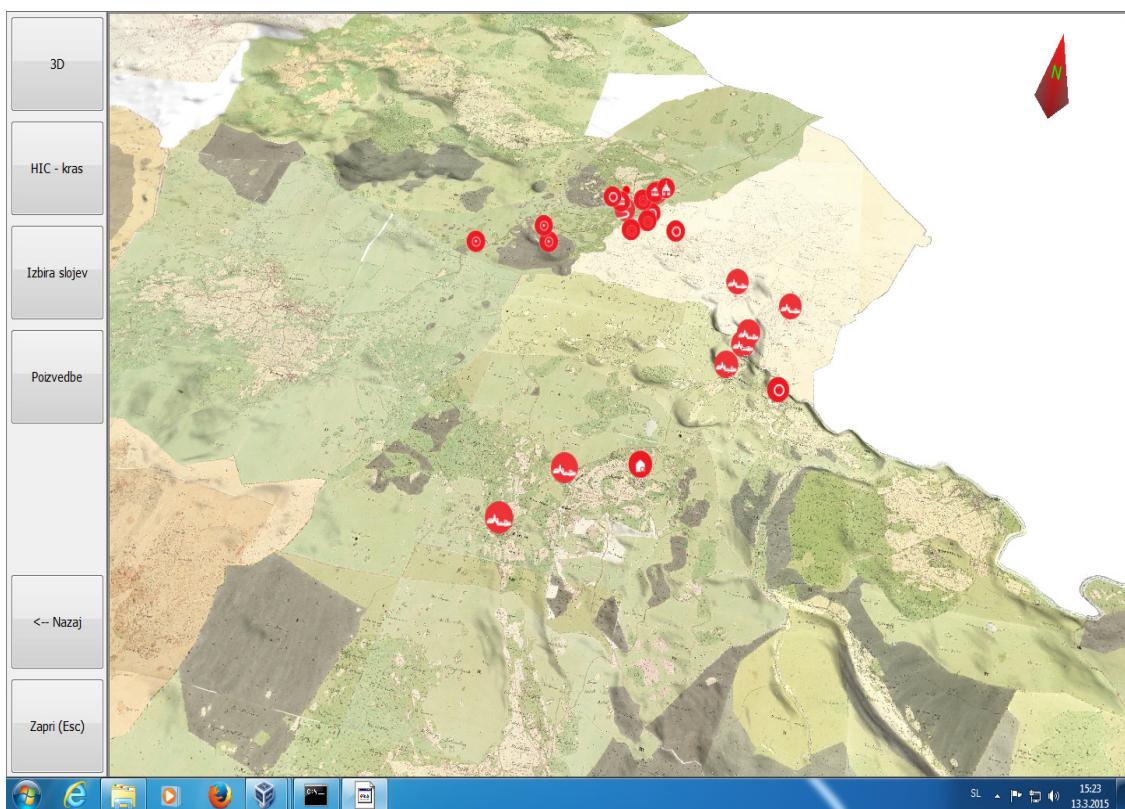
VEDA: ZGODOVINA

Področje: 6 HUMANISTIKA, 6.01 Zgodovinopisje

Dosežek 1: HIC + 3D GIS

Vir: http://dev1.hic.upr.si/apps/hic/embed_home/kras/local

Katalog v obliki spletnne aplikacije. Aplikacija omogoča vnos in pregled elementov kataloga. Aplikacija 3D GIS s povezavo do kataloga. Aplikacija omogoča umestitev elementov v 3D okolje.

Informacijska aplikacija HIC – Heritage Information Catalogue omogoča vnos informacij in podatkov o vseh vrstah kulturne in naravne dediščine ter zgodovinskih dogodkov, deluje integrirano s 3D GIS prikazom reliefa Krasa in severne Istre s prikazom površja po franciscejskem katastru iz let ok. 1820 ter posebej z nekaterimi zgodovinskimi objekti. Omogoča brskanje in prikaz zgodovinskih elementov v prostoru ter je zasnovana tako, da jo je mogoče stalno dopolnjevati. Dopolnjevanje podatkov in pregled sta možna preko spletja.

Izdelana aplikacija predstavlja prispevek k preučevanju, a tudi orodje za poznavanje naravne in kulturne dediščine primorskega prostora širši publiku občanov (ozaveščanje) in obiskovalcev (turizem).